

Rektor
Högskolan i Gävle

Juridiska avdelningen
Verksjurist Pontus Kyrk
BESLUT

2004-06-15
Reg.nr 31-1622-04

Anmälan mot Högskolan i Gävle angående kursen Industriella energisystem, 5 poäng

Anmälan

Gefle Studentkår har i en anmälan till Högskoleverket framfört kritik mot att kursen Industriella energisystem, 5 poäng, ges i strid med gällande kursplan. Kåren har därvid anfört bl.a. följande.

Kursen Installationsteknik, projektarbete, 5 poäng, som vanligtvis går parallellt med Industriella energisystem ställdes in före jul. Högskolan i Gävle beslutade då att delar av den kursen skulle stoppas in i Industriella energisystem, varvid denna kurs också skulle kunna läsas av de studenter som från början hade sökt Installationsteknik. Totalt har sju studenter nu läst Industriella energisystem, tre av dessa skulle från början ha läst Installationsteknik.

Det som främst skiljer genomförandet av kursen Industriella energisystem och aktuell kursplan åt är examinationen. I kursplanen anges obligatoriskt studiebesök, obligatoriskt projektarbete och skriftlig tentamen som examinationsmoment. I den aktuella kursen har dock studiebesök och tentamen gjorts tillsammans med två projekten, varav ett arbete avser det som står under rubriken projektarbete i kursplanen och ett egentligen den inställda kursen i Installationsteknik. När det gäller uppradningen av föreläsningstillfällen i kursplanen har F 10 (föreläsning om industrins anpassning till internationella energipriser) tagits bort från kursen för att "kompensera" tillskottet av ytterligare ett projektarbete.

Utredning

Högskolan i Gävles yttrande

Anmälan har remitterats till Högskolan i Gävle för yttrande. Högskolan har i sitt remissvar anfört följande.

.../Vid Högskolan i Gävle finns ett ingenjörsprogram inom energi, Energiingenjörsprogrammet.

Inom detta program finns två inriktningar, Energi och inneklimat respektive Energisystem. Tidigare var det två olika program, men sedan höstterminen 2003 finns dessa inriktningar inom samma program, Energiingenjörsprogrammet.

Kurserna som anmälan gäller är två kurser som kommer i slutet på respektive program/inriktning. Kursen Industriella energisystem är rekommenderad för studenter på energisystem och kursen Installationsteknik, projekt, är rekommenderad för studenter på Energi och inneklimat. Bägge kurserna är på 5 poäng.

Syftet med kursen Installationsteknik, projektarbete, är att kunna genomföra en analys av energiflöden och energioptimeringen i en byggnad. Därtill ger kursen kunskaper för att upprätta tekniska projekteringshandlingar.

Syftet med kursen Industriella energisystem är att ge kunskap om industrins energisystem, och deras dynamik på kort och lång sikt. Kursen ska också ge insikt i analysmetoder för industriella energisystem samt i de möjligheter som finns att påverka energianvändningen genom energihushållande åtgärder.

Vi har från och med i år valt att lägga ned kursen Installationsteknik, projektarbete, och bara erbjuda studenterna Industriella energisystem. En av de viktigaste anledningarna till detta beslut är att vi brukar få en relativt dålig kursutvärdering på denna kurs, t ex återkommande klagomål på alltför omfattande projektuppgifter av repeterande karaktär. Beslutet att lägga ner kursen Installationsteknik, projektarbete, har lett till att studenterna nu erbjuds kursen Industriella energisystem.

Examinator har valt att ändra antalet projektarbeten från ett (som det var år 2003) till två. Antalet eller utformningen av projektarbeten är inte statiskt utan kan förändras från år till år beroende på vad examinator finner lämpligt. Det ena av de två projekten innebär att analysera energiflöden i en industriell miljö och komma med förslag på förändring av energianvändningen. Projekt två handlar om att projektera ett uthålligt tekniskt system för främst värme och ventilation av industriella byggnader. Vår erfarenhet från forskning och näringslivskontakter visar på ett stort behov av kunskap inom värme- och ventilations installationer. Generellt kan man säga att ungefär 40 % av industrins energibehov är relaterat till uppvärmning och ventilation av industrilokaler och bör därför hanteras i en kurs om industriella energisystem. Antalet föreläsningar har endast minskats med fyra timmar tack vare att vi frigjort resurser genom sammanslagningen. Vi är medvetna om att kursplanen skulle behöva revideras (senast reviderad 1998-12-22), dock inte på grund av att den inte uppfyller kursplanen, utan för smärre justeringar av begrepp, kurslitteratur, förkunskaper, mm. Vi anser att vi definitivt har uppfyllt syftet med kursen, som nu bättre täcker av begreppet industriella energisystem än tidigare. Kursplan finns i kursen Industriella energisystem och vi anser att det mesta i kursplanen är uppfyllt både till syfte och till examination. Studenterna anger i sin anmälan om att vi endast minskat föreläsningarna med fyra timmar ser vi som positivt då vi, som i alla andra kurser vi ger, försöker ge så mycket läroredd undervisning som möjligt. Det är synd att studenterna upplever det som negativt att få tillgång till en kvalificerad lärare och forskare som undervisar i ämnet. Vi har även givit studenterna tio extra timmar läroredd övning för att underlätta för studenter som anser sig behöva mer hjälp. För att vara en kurs som har upplevts som jobbig så har studenterna fått en mycket bra examination. Av sju studenter på kursen har tre

fått betyg 5 och fyra betyg 4, hälften har också fått projektuppgifterna godkända. Nedläggningen

av kursen Installationsteknik, projektarbete, var planerad sedan länge, men var tänkt att ske från och med läsåret 2004/2005. På grund av få studenter, valdes att tidigare lägga nedläggningen/.../

Anmälares yttrande

Gefle Studentkår har yttrat sig över högskolans svar och har anfört bl.a. följande. Kåren tolkar inte kursplanen som att man från år till år kan variera antalet projektarbeten. Det står klart och tydligt vad projektarbetet går ut på och hur det skall genomföras. Studenterna har inte upplevt det som att examinator aktivt valt att ha två projektarbeten i stället för ett, utan att det mer blev bestämt från ämnesavdelningen att det skulle vara så. I högskolans svar uttrycks det att det är synd att studenterna upplever det som negativt att få tillgång till kvalificerade lärare och forskare som undervisar i ämnet, vilket kåren tycker är olyckligt. Studenterna har aldrig uttryckt något sådant, självklart vill alla ha duktiga lärare, däremot är det endast fem poäng som kursen omfattar. Det är då fel att stoppa in nya moment (föreläsningar/projektarbete) utan att ta bort tillräckligt mycket från den tidigare kursen. Betygen som nämns i skrivelsen är studenternas resultat på tentamen; alla studenter har inte gjort klart alla examinationsmoment ännu. Tentamen står för en liten del av kursens totala arbetsinsats och det är inte tentamens omfattning som ifrågasätts.

Högskoleverkets bedömning

Av 6 kap. 7 § 7 högskoleförordningen (1993:100) följer att det i kursplanen skall anges formerna för att bedöma studenternas prestationer.

Av kursplanen för kursen Industriella energisystem, 5 poäng, framgår att examinationen består av obligatoriskt studiebesök, obligatoriskt projektarbete och skriftlig tentamen. Såvitt framgår av kursplanen rör det sig om ett projektarbete.

Av högskolans yttrande framgår att examinatorn på aktuell kurs har ändrat antalet projektarbeten från ett till två. Projektarbetena synes också ingå i examinationen.

Högskoleverket finner att Högskolan i Gävle genom sitt tillvägagångssätt har ändrat formerna för att bedöma studenternas prestationer och därigenom frångått aktuell kursplan. En sådan ändring kan inte göras utan stöd i aktuell kursplan och för detta kan högskolan inte undgå kritik. Vad högskolan anfört som skäl till att man frångått kursplanen förändrar inte denna bedömning. Högskolan borde rimligen ha fastställt en ny alternativt reviderat den gamla kursplanen innan antalet projektarbeten utökades.

Ärendet avslutas.

HÖGSKOLEVERKET

BESLUT

2004-06-15

Reg.nr 31-1622-04

Sid 4

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Annica Lindblom i närvaro av verksjuristen Barbro Molander, efter fördraging av verksjuristen Pontus Kyrk.

Annica Lindblom

Pontus Kyrk

Kopia till
Gefle Studentkår